Hutbe

9

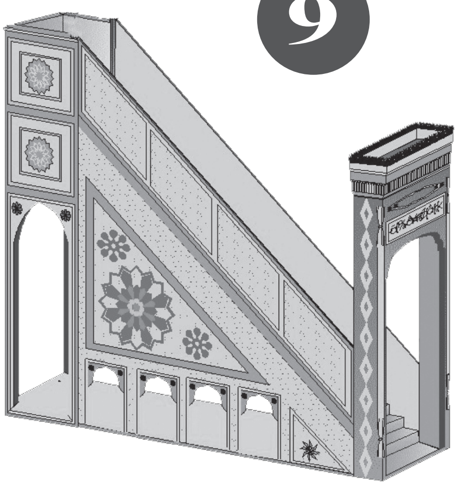

İMANI HAYAT KILABİLMEK

وَمَن يَأْتِهِۦ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾

Aziz Kardeşlerim!

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz (s.a.s.)’e bir gün, “İman nedir?” diye soruldu. Efendimiz, *“İman, seni dünyada mesut kılacak bir ahlaktır. Allah’ın haram kıldıklarından uzaklaştıracak bir takvadır. Cahillerin yapıp ettiklerinden uzak tutacak vakur bir duruştur.”* (Buhârî) şeklinde cevap verdi.

Bu cevabıyla Efendimiz, insanı insan kılan ahlakın, takvanın, izzet ve şerefin, onurlu bir hayatın, imanın önemli bir yansıması olduğunu çağlar ötesinden dile getiriyordu. Rahmet Peygamberinin bu cevabı, yaratılışımızın hikmeti ve varoluşumuzun gayesini de gayet veciz bir şekilde özetliyordu.

Aziz Kardeşlerim!

İman, tevhide sımsıkı sarılmaktır. İman, Rabbimizin rızasına ve ebedi kurtuluşa erebilmenin temel esasıdır. Bu hususu Rabbimiz şöyle açıklıyor: ***“Kim de ona bir mümin olarak salih ameller işlemiş olduğu halde varırsa, işte onlara en yüksek dereceler vardır.”*** (Tâhâ, 20/75)

İman, Allah’ın varlığına ve birliğine, O’nun peygamberlerine, meleklerine, kitaplarına, ahiret gününe, kaza ve kaderin Allah’tan olduğuna gönülden inanmaktır. Kalbin Allah’a sadakat ve teslimiyetidir iman. Bu sadakat ve teslimiyetin düşüncemizde, özümüzde, sözümüzde, davranışlarımızda, hayatımızın bütün kesitlerinde tezahür yansımasıdır. Bu itibarla iman, sadece bir gönül tasdiki ve dil ikrarı değildir; aynı zamanda bir davranış biçimidir, bir hayattır.

Aziz Müminler!

Mümin, imanının bir gereği olarak Allah ve Rasûlünün emir ve yasaklarına riayet eder. O bilir ki, imanı diri tutan, salih amel ve güzel ahlaktır. Rahmet Peygamberi tarafından “elinden ve dilinden emin olunan kişi” şeklinde tarif edilen mümin, her daim istikamet üzere olur, emanete asla ihanet etmez. Elini harama alet edemez, hiçbir canlıya zarar veremez, zulmedemez. Kin, nefret ve düşmanlıkla gönlünü harap edemez. Hiçbir dünyevi çıkar için dilini yalanla kirletemez. Bakışlarını harama yöneltemez, ayaklarını harama yönlendiremez. *“Utanmadıktan sonra dilediğini yap.”* (Buhârî) nebevi öğretisini kendisine rehber edinen bir mümin, ahlakı, fazileti, erdemi ve güzellikleri kuşanır, imanı ile bağdaşmayan söz ve davranışlardan kaçınır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Geliniz. Hep birlikte şu soruları sorarak kendi kendimize bir muhasebede bulunalım: Rehberimiz, yol göstericimiz olan Peygamberimizin temsil ettiği ve bize öğrettiği ahlakın neresindeyiz? Samimiyetimiz, merhametimiz, adaletimiz, ahde vefamız, hoşgörümüz, nezaketimiz, sevgi ve saygımız, sabrımız onun bize öğrettiklerine ne kadar benziyor? Eşimize, evladımıza, arkadaşımıza, dostumuza, komşumuza, akrabamıza ne kadar güven verebiliyoruz? Hayatımızda kaç yetim ve öksüzün sevinmesine yardımcı olabildik? Bizler evlerimizde kışı beklerken, barınacak yeri olmayan kardeşimizin derdiyle ne kadar ilgilendik, ona ne ölçüde bir katkıda bulunabildik? Nefesimizi alıp verdiğimiz her dem Rabbimizin rızasını ne kadar gözetebiliyoruz ve ona ne kadar yaklaşabiliyoruz?

Muhterem Kardeşlerim!

İman, ibadet ve ahlak bir bütün halinde hayatın her kesitinde etkin ve belirleyici olmalıdır. İmanımız, hayatımızı, bugünümüzü ve yarınlarımızı diri tutmalıdır. Unutmayalım ki; iman, Allah’ın bize en önemli nimetidir. Ve her nimet bir sorumluluk gerektirir. Yalnızca vicdanlara mahkum edilip gündelik hayata yansımayan, pratiğe dönüşmeyen iman, sahibini sorumluluktan kurtaramayacaktır.

Hutbemi Peygamberimiz Efendimizin şu anlamlı duasıyla bitirmek istiyorum:

“Allah’ım! Beni amellerin ve ahlâkın en güzeline kavuştur. Onların en güzeline ancak sen ulaştırabilirsin. Beni kötü işlerden ve kötü ahlâktan muhafaza et. Bunlardan ancak sen koruyabilirsin.” (Nesâî)

Хутбе

9

ВЯРАТА КАТО НАЧИН НА ЖИВОТ

وَمَن يَأۡتِهِۦ مُؤۡمِنٗا قَدۡ عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلۡعُلَىٰ ٧٥

Скъпи братя!

Веднъж попитали Пратеника (с.а.с.) „Какво е вяра?“ Той отговорил: *„Вярата е морал, който ще те направи щастлив на земята. Благочестие, което ще те държи далеч от харама. Достойно държание, което ще те държи далеч от действията на невежите.“* (Бухари)

С този отговор Пейгамберът (с.а.с.) още преди столетия е изразил това, че вярата се отразява в живота на човека. Отражение на вярата е доброто възпитание, отражение на вярата са благочестието, достойнството и честта, достойният живот. Този отговор на Аллаховия Пратеник изразява мъдростта от сътворението на човека и целта на съществуването.

Скъпи братя!

Вярата е силна връзка. Вярата е основният принцип по пътя към спасението и получаването на задоволството на Всевишния. Този факт Аллах обяснява така: ***„А който дойде при Него като вярващ, вършил праведни дела, за такива са висшите степени.“*** (Таха, 20: 75)

Вярата е да вярваш от сърце в Единия Аллах, на Неговите пейгамбери, меляикета и книги, да вярваш в отвъдния живот и на това, че предопределението и съдбата са от Него. Вярата е смирението на душата пред Създателя. И това смирение се отразява на мислите, думите, действията и на всичко, което се случва в нашия живот. Следователно, вярата не е само изричане на свещени текстове и вяра в божественото; вярата същевременно е и начин на живот.

Скъпи мюсюлмани!

Мюсюлманинът спазва повелите и забраните на Аллах и Неговия Пратеник като едно от условията на вярата. Той знае, че това, което държи вярата жива е доброто дело и добрият морал. Никога не опетнява езика си с лъжа и не поглежда към харама. Никога не извършва предателство. Не наранява никое живо същество. Той се води от думите и учението на Пратеника (с.а.с), който казва: *„Ако не се срамуваш, прави каквото си искаш.“* (Бухари) Вярващият се припасва със силата на морала, добродетелта и красотата. Избягва думи и действия, които са несъвместими с неговата вяра.

Уважаеми братя!

Елате, нека направим една равносметка заедно. Доколко успяваме да приложим в живота си учението на Мухаммед (с.а.с.)? Доколко успяваме да обичаме така, както ни учи Пратеникът? Колко сме търпеливи, колко толерантни и колко мили? Колко доверие имат близките ни към нас? Как се отнасяме към семейството си, децата си, приятелите и съседите си? Към роднините? На колко сирачета сме помагали през живота си? Седейки на топло по домовете си и чакайки „да отмине и тази зима“, доколко успяхме да се грижим за бездомните, с какво им помогнахме?

Скъпи братя!

Иманът, ибадетът и моралът трябва да присъстват във всяка сфера на нашия живот. Вярата ни трябва да поддържа живота ни, нашето настояще и бъдеще. Нека не забравяме, че вярата е най-големият дар на Създателя. А всеки дар носи и отговорност за получателя. Вяра, която живее само в съвестта, не може да спаси притежателя си от отговорност.

Искам да завърша това хутбе с една дуа на Пейгамбера (с.а.с.): *„О, Аллах! Дари ме с най-добрия морал и най-доброто дело. Само Ти можеш да ме дариш с най-добрите от тях. Пази ме от лоши действия и лошо възпитание. Само Ти можеш да предпазиш от тях.“* (Несаи)

Hutbe

10

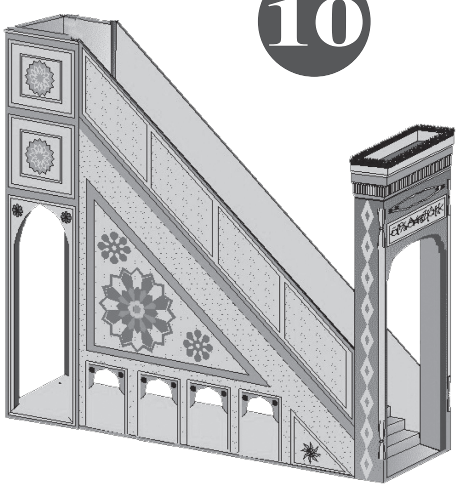

ÜÇ AYLAR VE REGAİB KANDİLİ

۞ قُلْ يَـٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ
لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ
جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

Muhterem Müminler!

Manevi bir rahmet iklimi ve aynı zamanda Allah Teâlâ'nın af ve mağfiretinin kulları üzerinde daha fazla yoğunlaştığı mübarek bir zaman dilimi olan, halk arasında üç aylar diye bilinen Receb, Şaban ve Ramazan aylarının birincisi mübarek Receb ayının manevi atmosferine girmiş bulunmaktayız. Önümüzdeki Perşembe'yi Cuma'ya bağlayan gece ise Regaib Kandili'dir.

Cenâb-ı Hak, kullarını affetmek ve bağışlamak için çeşitli sebepler var etmiştir. İşte bunlardan birisi de Üç aylar ve mübarek gecelerdir. Müminler, Receb ve Şaban aylarında nefis muhasebesi yapar, ibadetlerine biraz daha yoğunlaşır, nafile ibadetleri artırır ve böylece Ramazan ayına hazırlanmış olurlar.

Aziz Müminler

Receb ayı manevi olarak ekin ekme, Şaban ayı sulama ve Ramazan ayı ise hasat toplama, ürün alma mevsimidir. Receb ayına eriştiğinde Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *"Allah'ım! Receb ve Şaban aylarını bize mübarek kıl ve bizi Ramazan ayına ulaştır!"* (Ahmed b. Ahnbel) diyerek bizlere nasıl dua edeceğimizi öğretmektedir.

Receb ayının ilk Cuma gecesi Regaib Kandili'dir. Regaib: "Rağbet edilen çok değer verilen" demektir. Yoldaki trafik levhaları bizi nasıl tehlikelere karşı uyarıyorsa, işte bu mübarek zaman dilimleri olan kandil geceleri de bizleri manen ikaz ederek, yaptığımız hata ve günahlardan vazgeçmemize, Allah Teala'nın rızasını kazanmamıza vesile olacak davranışlara yöneltmektedir.

Muhterem Müminler!

Feyiz ve bereket mevsimi olan "üç aylar" ve kandil gecelerini fırsat bilerek günahlarımızın affı için Allah'a tevbe ve istiğfar edelim. Ona sığınalım ve günahlarımız ne kadar çok olursa olsun Onun rahmetinden ümidimizi kesmeyelim. Bu konuda Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor: ***"De ki! Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Çünkü Allah, günahların hepsini bağışlar. Şüphesiz O, çok bağışlayan ve esirgeyendir."*** (ez-Zümer, 39/53)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de bir hadis-i şeriflerinde: *"Günahından tövbe eden, hiç günah işlememiş gibidir."* (İbn Mâce) buyurarak, tevbe etmenin kişiyi günahlardan arındıracağına işaret etmiştir.

Değerli Müminler

Rahmet, mağfiret ve manevi ikramların bol bol tecelli ettiği "üç aylar" ve kandil gecelerinden en iyi şekilde istifade etmek temennisiyle mübarek üç aylarımızı ve Regaib Kandilinizi tebrik ediyorum.

Хутбе

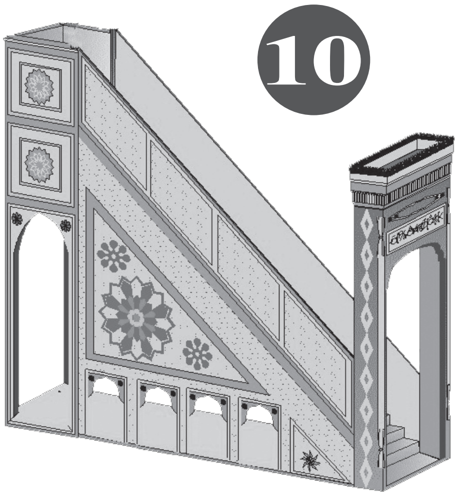

НОЩТА РЕГАИБ

﴿ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ
لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ
جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

Скъпи вярващи!

Месеците реджеб, шабан и рамазан, познати сред хората като „трите месеца“ са много важни за нас мюсюлманите. Сега вече сме на прага на първия от тези месеци – реджеб. Четвъртък срещу петък е Нощта Регаиб. Всевишният е създал много причини за опрощаване на своите раби. Една от тях са трите месеци и благословените нощи в тези месеци. Вярващите през месеците реджеб и шабан правят равносметка в душите си, фокусират се повече върху ибадетите и така се подготвят за месец рамазан.

Мухтерем джемаат!

Месец реджеб е време за духовна сеитба, шабан – за напояване, а рамазан – за жътва. Щом достигне до месец реджеб Аллаховият пратеник Мухаммед (с.а.с.) отправял тази молитва към Всевишния: *„О, Аллах! Благослови за нас месеците реджеб и шабан и ни дари с рамазан.“*

Първата петъчна нощ на месец реджеб е Нощта Регаиб. Регаиб означава „ценен, уважаван“. Както пътните знаци ни предупреждават за опасностите по пътя, така и тези благословени нощи ни „предупреждават и насочват“ духовно, насочват ни към действия, с които ще спечелим задоволството на Аллах.

Скъпи мюсюлмани!

Нека да се възползваме пълноценно от тези дни, като поискаме прошка за греховете си от Всевишния Аллах. Да не губим надежда от Неговата милост и благословия. По тази тема Дженаб-и Аллах повелява: „О, раби Мои, които престъпвате в ущърб на себе си, не губете надежда за милостта на Аллах! Аллах опрощава всичките грехове (щом се покаете). Той е Опрощаващия, Милосърдния.“ (ез-Зумер, 39: 53)

А Пейгамберът (с.а.с) в един хадис казва: „Който се покае за греховете си и се моли за прошка, е като човек, който не е извършил грях.“ (Ибн Мадже)

Това показва, че човек, ако се покае и се моли за прошка, ще бъде пречистен от греховете.

Скъпи мюсюлмани!

Поздравявам ви по случай „трите месеца“ и Нощта Регаиб – обогатени от Аллах с милост, прошка и духовни дарове. Пожелавам ви да ги изживеете пълноценно и да получите своя духовен дар.

Hutbe

11

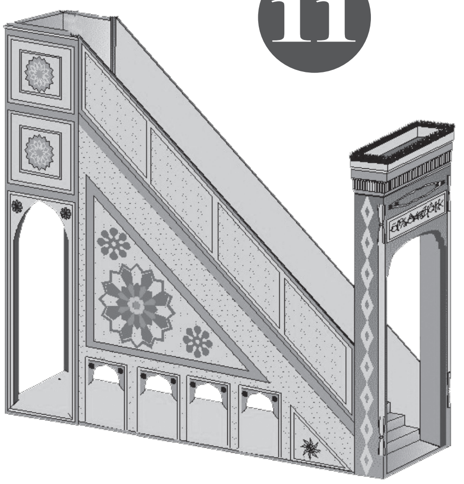

İŞLERİMİZİ DANIŞARAK YAPMAK: İSTİŞARE

وَشَاوِرْهُمْ فِى الْاَمْرِۚ

Muhterem Cemaat!

Bugünkü hutbemizin konusu, Rabbimiz'in emri, Peygamberimiz'in sünnetlerinden birisi olan istişare hakkındadır.

Değerli Kardeşlerim!

İster özel hayatımızda olsun, ister aile içerisinde, isterse cami teşkilatı ile ilgili olsun istişare etmek, faydalı, isabetli ve doğru olanı yapmak bakımından Hz. Peygamber (s.a.s.) Efendimizin bize bıraktığı önemli bir sünnetidir. Okuduğumuz âyet-i kerîmede Allah Teâlâ, Peygamberimiz'in şahsında, her bir mümin şahsa, aile reisine, lidere, imama, idareciye ***"Onlarla iş hakkında istişare et."*** (Âl-i İmrân, 3/159) buyurmuştur.

Hazreti Peygamber Efendimiz, bu istişare emrini, lazım olan her şey kendisine bildirilmekte olduğu hâlde ashabına ve ümmetine örnek olması için yerine getirmekte idi. İşte bundan dolayı Ebû Hureyre (r.a.): *"Ben, Hz. Peygamber (s.a.v.)'den ashabı ile daha çok istişare eden kimseyi görmedim."* diyordu (Tirmizî). Bize gereken, bu istişare sünnetini ehli olanlarla yerine getirmektir. Çünkü *"Müşavere ve münazara, iki rahmet kapısı ve iki bereket anahtarıdır; bunlara sahip olan görüş yanılmaz ve bunlar oldukça ihtiyat elden gitmez. Müşavere eden önünü gördüğü gibi ardını da görür."* denmiştir.

Muhterem Müslümanlar!

Her şey ehlinde bulunur. İlim âlimde bulunduğu gibi isabetli görüş de ilim ve irfan sahibi, tecrübeli ve basiretli kimselerde bulunur. Herhangi bir konuda bir bilgiye ulaşmak için o sahanın uzmanına müracaat edilir. Karar vermek için de gerekli bilgiler toplandıktan sonra ilim, tecrübe ve basiret sahibi kimselerle istişare edilir. İstişare yapılınca karar vermek için sorumlu başkan, istişareye katılan sorumlular arasından bazen çoğunluğun görüşüne göre bazen de azınlığın görüşüne, bazen de kendi görüşüne göre hareket edebilir. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de duruma göre bu üç şekilden birisi ile karar vermiştir.

İstişarede bereket vardır. İstişarede isabet ve başarı vardır. Bu hususta Hazreti Rasûlüllah Efendimiz şöyle buyurmuştur: *"Biliniz ki Allah ve Rasûlü, müşavereye muhtaç değildirler. Lakin Allah Teâlâ, bunu benim ümmetime bir rahmet kıldı. Onlardan her kim istişâre ederse doğru yoldan mahrum olmaz, her kim de terk ederse hatadan kurtulmaz."* (Beyhakî). Toplumu ilgilendiren konularda şûrâ, tesânüd/dayanışma ve yardımlaşma ile hareket etmeyi, daha önceden görülemeyen, anlaşılamayan yönlerin anlaşılmasını, yanlışa düşmekten doğabilecek zararlardan korunmayı temin eder.

Muhterem Müminler!

Müslümana yakışan, daima doğru olanı bilmek, doğru olanı yapmak ve doğruca yapmaktır. Bu konuda doğru bilgi, İslam'ın hükümlerini, helâl ve haramlarını bilmektir. Bu konuda doğru olan, ehli ile istişare etmek, doğruca olan da istişare neticesinde alınan karara uymaktır. Hatta istişarede, fikri beğenilmeyen kimse, ben sorumluluktan kurtuldum diye sevinmeli; fikri kabul edilen de benim dediğim isabetli değilse diye endişe etmeli; alınan karara muhalif olan da karara ilk uyan olmalıdır.

Hutbeyi başta okuduğum âyet-i kerîme ile bitirelim:

"Allah'tan olan rahmet sebebiyledir ki, onlara yumuşak davrandın. Şayet kaba, katı kalpli olsaydın mutlaka etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onlar için Allah'tan mağfiret dile, onlarla iş hakkında istişare et! Bir kere de azmettin mi artık Allah'a tevekkül et (güvenip dayan). Çünkü Allah, kendine tevekkül edenleri sever." (Âl-i İmrân, 3/159)

Хутбе

11

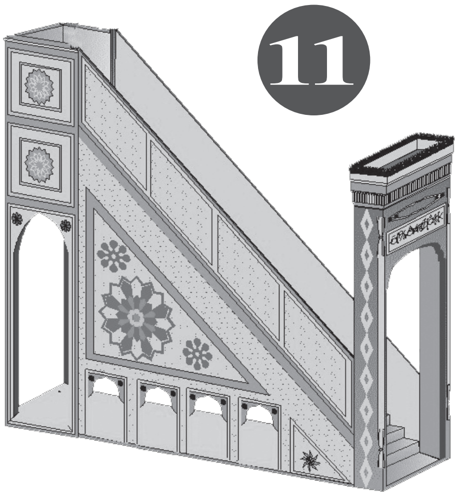

И СЕ СЪВЕТВАЙ С ТЯХ ПО ДЕЛАТА!

وَشَاوِرۡهُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِۖ

Мухтерем джемаат!

Темата на днешното ни хутбе е съветването (истишаре) – един от заповедите на Аллах и практиките от сюннета на Мухаммед (с.а.с.).

Съветването по въпроси свързани с личния ни живот, семейството или примерно джамийските дела е полезно, правилно и това е от сюннета на Пейгамбера (с.а.с.) В айета, който четох Аллах Теаля, обръщайки се към Мухаммед (с.а.с), повелява: ***„И се съветвай с тях по делата!“*** (Ал-и Имран, 3: 159). Всъщност това е повеля към всеки мюсюлманин, всеки стопанин, всеки лидер, имам и управител.

Аллаховият Пратеник (с.а.с), независимо че му се „даваше“ това, от което имаше нужда, се съветваше със сподвижниците си, за да им бъде пример. Ето затова Ебу Хурейре (р.а.) казваше: „Не съм виждал някой друг да се съветва с другите толкова, колкото се съветваше Пейгамберът със сподвижниците си.“ (Тирмизи) А на нас ни се пада да изпълняваме този сюннет с компетентните за тази работа хора. Защото „Съветът и дебатът са два ключа към успеха. Тоз, който ги притежава не се лъже. Този, който се съветва, тъй както вижда пред себе си, вижда и това, което е зад него.“

Скъпи мюсюлмани!

Всичко е в компетентния. Както знанието се намира у учените хора, също така и правилното мнение се намира у учените и мъдрите, опитните и проницателните хора. За да получим съвет, свързано с нещо, трябва да се обърнем към специалист от съответната област. След като се вземе едно решение, трябва да се потърси съвет от компетентните в тази област хора. След приключване на обсъждането преди да се вземе решението ръководителят понякога се води от думата на мнозинството, понякога от малцинството, а понякога от собственото си виждане (вътрешния си глас). И Пратеникът (с.а.с.), в зависимост от ситуацията, е вземал решения по един от тези три начина.

Това е благословено! Работа, в която има дискутиране и съветване е успешна. По тази тема Расулюллах (с.а.с.) е казал: *„Знайте, че Аллах и Неговият Пратеник нямат нужда от съветване. Обаче Аллах Теаля благослови тази постъпка за моята общност. Който от тях се посъветва, не ще поеме по грешен път. А който го изостави, не ще може да се спаси от грешките.“* (Бейхаки) Учредяването на съвети, по въпроси, свързани с обществото, помага за солидарността и подпомагането между членовете на обществото, помага да се гледат на нещата по различен начин. Така могат да се стигнат до нови, непознати допреди решения. Също така консултирането предпазва от вземане на неправилни решения.

Скъпи мюсюлмани!

Това, което подобава на един мюсюлманин, е винаги да знае правилното, да прави правилното и по правилния начин. Това, от което изпитва необходимост, е да познава повелите на исляма, да познава кое е харам, кое – хелял. Правилното в този случай е да се посъветва с компетентен човек и да приложи правилното решение. При такъв съвет, този на когото бъде отхвърлено предложението, не трябва да се радва затова, че „вече няма да носи отговорност“ за решението, което ще се вземе. А този на когото бъде прието предложението, трябва да се тревожи за това, „ако предложението не е правилно“. А този, който е в опозиция срещу взетото решение, трябва да бъде първият, който го прилага.

Да завършим хутбето с айета, който четох в началото: ***„По милост от Аллах ти се смекчи спрямо тях. А ако беше груб, с жестоко сърце, щяха да се разотидат от теб. Извини ги и моли за опрощението им, и се съветвай с тях по делата! А решиш ли нещо, уповавай се на Аллах! Аллах обича уповаващите се Нему!“*** (Ал-и Имран, 3: 159)

Hutbe

12

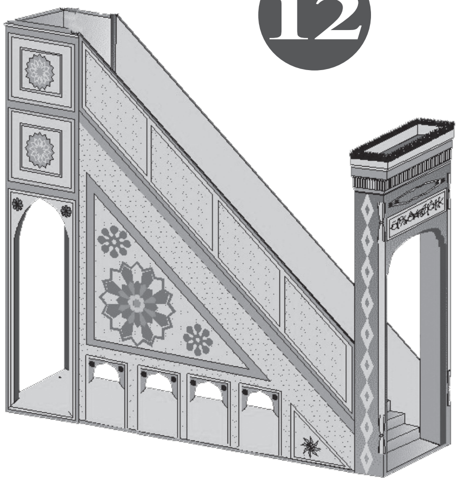

İNTERNET NİMETİNDEN MÜSLÜMANCA FAYDALANMAK

وَلَا تَلْمِزُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ
وَلَا تَنَابَزُوا۟ بِٱلْأَلْقَٰبِ

Muhterem Müslümanlar!

İnternet, son yıllarda iş, okul veya aile hayatımızın bir parçası hâline gelmiştir. Birçoğumuz interneti aile, akraba ve arkadaşlarımızla iletişim aracı olarak kullanıyoruz. Günümüzde, küçüğünden büyüğüne birçok insan sosyal medyada aktif olma derdinde. Artık iletişim, haberleşme ve bilgileri paylaşma yaşadığımız çağın önemli bir nimeti olan internet vasıtasıyla gerçekleşiyor. Ancak, doğru ve Müslümanca kullanılmadığında internet, birçok sıkıntıyı da beraberinde getirebiliyor. Bu sıkıntı ise internetin sıkıntısı değil, onu kullananların internete yaklaşımlarından dolayı yaşanan bir sıkıntıdır.

Değerli Kardeşlerim!

Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, insanlar internet üzerinden yakını uzak, uzağı yakın kılabiliyor. İnternetin bu durumunu kötüye kullanmak isteyenler, hiçbir emek sarf etmeden tanımadıkları, görmedikleri insanlar ile sanal sohbet edip konuşabiliyor. Konuşabilirler de, bunun elbette bir sakıncası yoktur. Fakat kimi insanlar, karşılarındaki insanları görmedikleri gibi, kendilerini de saklıyor. Onun için de çeşitli ahlak zaafiyetlerine yenik düşebiliyor. Bu zaafiyetlerden birisi, "*siber taciz*" denilen davranışlardır. Yani internet arkasına saklanarak ve kendi kimliğini saklayarak yapılan sözlü, yazılı, resimli, videolu taciz, tehdit ve karalamadır. Genelde insan, karşısındaki ve tanıdığı bir kişiye hakaret etmekte zorlanır. Fakat internet arkasına saklananlar, İslâmî hudutları aşan kelimeleri, kolaylıkla ve hiç düşünmeden sarf edilebiliyor.

Muhterem Müslümanlar!

Bir başka sorun da, şaka amaçlı da olsa internet ortamında başkalarına kötü lakaplar takmaktır. Biliyoruz ki, lakap takmak ve insanları beğenmedikleri, duyduklarında üzülecekleri lakaplarla çağırmak günahtır. Kişinin haberi olmadan arkasından takılan lakaplar ise gıybettir. Cenâb-ı Hak bunu, ***"Ey müminler, birbirinizle alaylaşmayın!"*** ve ***"Birbirinizi ayıplamayın, kötü lakaplarla çağırmayın!"*** (el-Hucurât, 49/11) buyurarak açıkça yasaklıyor.

Değerli Kardeşlerim!

Günlük hayatımızda ister istemez tanıdıklarımıza veya sevdiklerimize masumane de olsa lakaplar takabiliyoruz. Ama sanal âlemin gizliliğinde saklandığını zannedenler, bu tür lakapları daha cesurca kullanabiliyorlar. Fakat, unutmayalım ve Allah Rasûlünün şu uyarısına kulak verelim: *"Bir kimseye günah olarak Müslüman kardeşini küçük görmesi kâfidir."* (Riyâzüs-sâlihîn)

Lâkin şu da var; bir kimse bir özelliği ile meşhur ise ve bu lakap ile çağrıldığında üzülmezse, o lakap ile onu çağırmak veya ondan bahsetmek günah olmaz. Yani, insanları beğendiği güzel lakaplarla çağırmak günah değildir. Peygamber Efendimize "Emîn", Hz. Ebû Bekir'e "Sıddîk", Hz. Ömer'e "Fârûk", Hz. Osman'a "Zinnûreyn", Hz. Ali'ye "Ebû Turâb" denildiği İslam tarihinde çok iyi bilinmektedir.

Muhterem Kardeşlerim!

Her şeyden önce, interneti Müslümanca kullanmak zorundayız. Bir Müslüman, internet ortamında dahi olsa insanlar ile alay etmez, kötü lakaplar takmaz. Bir kez daha tekrar ediyoruz ki: İnterneti kullanırken de Müslüman olduğumuzu ve Allah'ın oradaki davranışlarımızdan dolayı da bizleri hesaba çekeceğini unutamayız. Bununla birlikte, internette sunulan boş işlerden ve sözlerden de yüz çevirmeliyiz. Çünkü Müslümanlar Müminûn suresinin 3. ayetinde bildirildiği gibi: ***"…boş sözlerden ve işlerden yüz çevirenlerdir."***

Хутбе

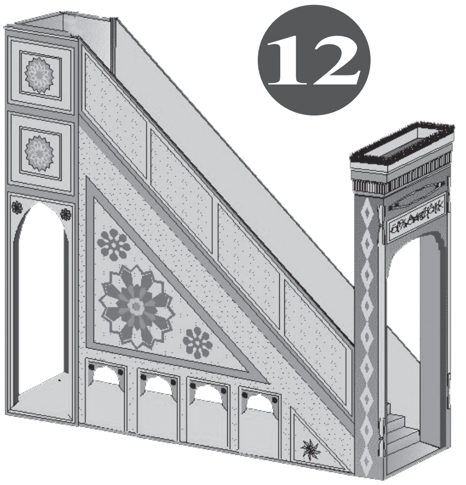

ПОЛЗВАНЕТО НА ИНТЕРНЕТ

وَلَا تَلۡمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ
وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلۡأَلۡقَٰبِ

Скъпи мюсюлмани!

През последните години интернет се превърна във важна част от нашия живот. В училище, на работа, в семейството... Мнозина от нас позлваме интернет за връзка с близки и приятели. В днешно време много хора, от малки до големи, искат непременно да присъстват в социалните мрежи. Вече комуникацията и разпространението на новини става посредством интернет. Обаче неправилното и несъобразено с ислямските норми ползване на интернет може да донесе много проблеми на потребителите. Но този проблем не е породен от самата мрежа интернет, а от начина, по който потребителите ползват услугите на интернет.

Уважаеим братя!

Живеем във време, в което хората чрез интернет превръщат близкото в далечно, а далечното в близко. Хората, които имат лоши намерения, без никаква трудност, успяват да се свържат с непознати хора във виртуалното пространство. Могат да разговарят, разбира се, в това няма нищо лошо. Обаче има хора, които тъй както не виждат хората срещу себе си, крият и своята самолчност. Затова могат лесно е да изпаднат в капана на различни морални слабости. Една от тези слабости е т.нар. „кибер тормоз“. Т.е. това е тормоз, който се прави от интернет, от човек със скрита самоличност – може да нарани човека словесно, писмено, чрез снимков или видео материал, всякакъв вид заплаха. По принцип човек се затруднява при ситуации, в които пряко ще обиди човека срещу себе си. Обаче, които се прикриват зад интернет, без да се замислят и без никаква трудност, могат да употребят думи, които са извън границите на ислямските норми.

Скъпи мюсюлмани!

Един друг проблем в този аспект е назоваването на хората с лоши прякори (уж нашега!). Знаем, че е грях хората да се назоват с лоши прякори и такива имена, които щом бъдат чути от тях, ще бъдат обидени. А това, което се говори зад гърба на човек, е гъйбет, злословене. Всевишният Аллах ясно забранява назоваването с обидни имена, повелявайки: ***„О, вярващи, едни мъже от вас да не се присмиват на други! Може да са по-добри от тях. Нито жени на жени... Може да са по-добри от тях. И не се хулете, и не се оскърбявайте прякори! Колко лошо е името нечестивост подир вярата! А които не се покаят тези са угнетителите.“*** (ел-Худжурат, 49: 11).

Мухтерем джемаат!

Във всекидневието си незабелязано почваме да се обръщаме към близките си с безобидни имена – псевдоними. Както се нарича „галено“. Обаче хората, които се прикриват зад сянката на виртуалното пространство, могат да се осмелят да назоват хората с по-остри и обидни имена. Но да не забравяме да се влушаме в този съвет на Пратеника на Аллах: *„За един човек е достатъчно да гледа отвисоко своя брат мюсюлманин; той вече е изпаднал в грях.“* (Рияз-ус-салихин)

Има и такъв случай, когато човек се познава по дадена черта от своя характер или външност и когато някой го назове с това име, ако той не се обижда, тогава това не е грях. Значи, когато се обръщаме към хората с имена, които им харесват, не е грях. Към Пейгамбера (с.а.с.) се обръщали с името „Емин“ (довереният), към Ебу Бекир със „Съддик“ (правдивият), към Омер - „Фарук“ (различаващият, разкриващият), а към Али (р.а.) - „Ебу Тураб“ (Баща на почвата). Тези имена са много известни в ислямската история.

Скъпи братя!

Преди всичко сме длъжни да използваме интернет, съобразно ислямските норми на поведение. Един мюсюлманин, дори да е сам във виртуалния свят, не се присмива на хората. Не се обръща към хората с лоши имена. Още веднъж повтаряме: Когато ползваме интернет не можем да забравим това, че сме мюсюлмани и че Аллах ще ни пита за времето, прекарано там. Освен това трябва да стоим далеч от безмислените и безполезни неща, предлагани в интернет. Защото мюсюлманите, както се повелява в третия айет на сура Муминун, ***„странят от празнословието.“*** (ел-Муминун, 23: 3)